

CHLADNÁ RUKA V MOJÍ DLANI

Robert Aickman

Cold Hand in Mine
Copyright © The Estate of Robert Aickman, 1975
All rights reserved.

*Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.*

Translation © Jitka Čupová, 2024
Cover © Adéla Korbelařová, 2024
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2024

ISBN 978-80-277-5330-7 (pdf)

CHLADNÁ RUKA V MOJÍ DLANI

ROBERT AICKMAN

přeložila Jitka Čupová

FØBØS

Obsah

1	MEČE.....	9
2	SKUTEČNÁ CESTA DO KOSTELA.....	41
3	NIEMANDSWASSER.....	63
4	STRÁNKY Z DENÍKU MLADÉ DÍVKY.....	87
5	HOSPIC	129
6	STEJNÝ PES	169
7	SETKÁNÍ S PANEM MILLAREM	193
8	HODINY.....	239

Pro
Mary Georgeovou
a
Ann Pymovou,
které mi poskytly k užívání nádherný byt,
bez něhož by tato kniha nikdy nespatriła světlo světa.

To, co nakonec přetrvá v povědomí lidí,
je záhada, nikoliv její objasnění.

Sacheverell Sitwell

1

MEČE

*Corazón malherido
Por cinco espadas*

FEDERICO GARCÍA LORCA

Moje první zkušenost?

Moje první zkušenost představovala mnohem větší zkoušku než cokoli jiného, co se mi od té doby v dané oblasti přihodilo. Nebylo to dvakrát příjemné, ale rozhodně to prověřilo moje schopnosti. Už víckrát jsem si všiml, že podivné věci se stávají hlavně začátečníkům, a řekl bych, že často taky pouze jim. Když něco dobře znáte, nevidíte na tom nic zvláštního. A to platí i ohledně téhle věci – tedy ve většině případů. Po prvních šesti ženských, nebo řekněme sedmi či osmi, vám ty ostatní pak už přijdou jedna jako druhá.

Já jsem rozhodně začátečník byl. Úplný zelenáč. Ba co víc, byl jsem typický mamčin mazánek, ze všeho vyjukaný a až nehorázně nevědomý. Ne že bych chtěl být ke své staré matce neuctivý. Je stejně dobrá jako kterákoliv jiná matka a pořád si s ní rozumím líp než s většinou ostatních žen.

Matka má bratra, mého strýce Eliáše. Nejspíš jsem měl zmínit, že jsme všichni údajně potomky jednoho významného hrnčířského rodu, ale nevím, nakolik je to pravda. Babička si na

důkaz schovávala pár hrnců, ale člověk si i tak může být něčím podobným jen těžko jistý. Když otec zemřel při autonehodě, matka požádala strýce Eliáše, aby mi zařídil práci ve své firmě. Zaměstnával obchodníky, co jezdili do krámů prodávat potraviny – samé levné zboží. Říkal, že napřed se musím naučit, co obnáší obchod, a to tak, že vyrazím na silnici. Matce se to vůbec nelíbilo, protože táta zemřel při bouračce, a navíc si myslela, že tahle práce pro mě představuje mravní ohrožení. Nic s tím ale nenadělala, a tak jsem začal jezdit.

S tím mravním ohrožením měla docela pravdu. Já byl tehdy ale příliš velký ňouma a taky strašpytel, než abych se toho účastnil. Jak to šlo, vyhýbal jsem se dokonce i ostatním chlapům, co jezdili pro strýce stejně jako já. Byl jsem si celkem jistý, že by na mě měli špatný vliv, a kromě toho jsem byl o dost mladší než oni. Obchody mi vůbec nešly a býval jsem hodně osamělý – a nemyslím to jako nějakou frázi, byl jsem vážně zoufalý. Tu práci jsem doslova nenáviděl, jenže strýc Eliáš mámě slíbil, že na mě dohlídne, a já jsem neměl tušení, co bych jinak dělal. Trmácel jsem se po cestách víc než dva roky, než jsem se doslechl – přesněji řečeno dočetl v místních novinách – o práci ve stavební pojišťovně, kde dělám teď, a mohl jsem tedy říct strýčkovi, ať si ty svoje levné potraviny strčí za klobouk.

Při obchodních cestách jsme většinou přespávali v menších hotelech – mnohé z nich docela ušly, ať už se jednalo o pokoj, nebo o jídlo –, ale v některých městech byly zvláštní ubytovny, které strýc dobře znal a kde jsme já i strýcův pravidelný obchodák, bručoun jménem Bantock, měli nakázáno se ubytovávat. Dodneška nevím proč. Tehdy jsem měl za to, že z toho strýci sype nějaká provize, což se taky dalo předpokládat, ale postupem času mě napadlo, jestli ony postarší dámy, co jim ty ubytovny patřily, náhodou nebyly strýčkovy známé, za kterými si někdy v minulosti jezdíval zašpásovat. Jednou jsem se dokonce odvážil na to zeptat Bantocka, ale ten řekl, že o tom nic neví. Evidentně toho věděl velmi málo o čemkoliv s výjimkou aktuálních cen mýdlových vloček a skotské. Po

dvaadvaceti letech, které strávil na silnici prodejem zboží pro mého strýce, ho v Rochdale postihla trombóza a byl na místě mrtev. Minimálně o paní Bantockové vím jistě, že to s ní strýček roky táhl. Věděli to všichni.

Postarší dámy, co jim patřily ty ubytovny, se rozhodně chovaly v souladu s mým podezřením. Takové díry, jako byly ty podniky, jste ještě nezažili. Celou noc kravál, že nešlo spát, a občas vám na dveře zabušila nějaká děvka a křičela, že ji kunšoft okradl nebo zkoušel škrtit. Někteří chlapi si tam s sebou dokonce přivázeli mladé kluky, což jsem nechápal. Občas se o těchhle věcech dočtete, mluví se o tom a já to i viděl na vlastní oči, ale doteď to nedokážu pochopit. A uprostřed něčeho takového jsem se ocitl já, nevinný naivní mladiček. Jedna z těch majitelek si mě kvůli tomu často dobírala. Nevím, jak to s nimi měl starej Bantock. Nikdy jsem v takové ubytovně nebyl zároveň s ním. Legrační na tom ale bylo, že si máma myslela, kdovíjak nejsem v těchhle hotelech v bezpečí, jelikož strýc se vždycky dušoval, jaké jsou to slušné podniky, a přitom nás tam s Bantockem posílal, ať si užijeme.

Samozřejmě jsem tam trávil jen některé noci na cestách. Vždycky to ale bylo v den, kdy jsem cestoval sám. Všiml jsem si, že v době, kdy mi Bantock zprostředkovával pár úvodních schůzek a obchodních setkání, bylo to pokaždé ve městech, kde jsme mohli bydlet v běžných komerčních hotelech. Přesto musel Bantock stejně jako já do těchto zvláštních podniků v případě potřeby taky občas zajet, i když o nich nikdy nemluvil.

Jedno z městeček s podnikem figurujícím na strýcově seznamu byl Wolverhampton. Poprvé jsem tam přijel v době, kdy jsem pro strýce pracoval asi čtvrtý nebo pátý měsíc. Rozhodně nešlo o první podnik toho druhu, který jsem zažil, ale právě proto se mi srdce sevřelo ještě víc, když jsem to tam uviděl a dveře mi otevřela obvyklá bráca s krhavýma očima a natáčkami na hlavě, oblečená do špinavého overalu.

Člověk tam neměl absolutně co dělat. Nebylo ani kam si sednout, abych se díval na telku. Jediné, co vám zbývalo, bylo

vypadnout odtamtud a někde se venku opít nebo si s sebou dotáhnout holku, co si nabrnknete v kině. Ani jedno z toho mě nelákalo, a tak jsem se prostě jen procházel po městě. Muselo to být koncem jara nebo začátkem léta, protože bylo příjemně teplo, žádné vedro, když jsem za soumraku dopil čaj, na který jsem si musel zajít do kavárny, protože v ubytovně neměli ani ten.

Bloumal jsem ulicemi Wolverhamptonu, míjel děvčata, která se při pohledu na mě chichotala, nebo mi to tak alespoň připadalo, až jsem narazil na něco, co vypadalo jako malá pouť. Město jsem vůbec neznal, procházel jsem nějakou zchátralou čtvrtí, která se táhla podél starého vodního příkopu. Hlavní ulice, které tu byly docela široké, aby jimi mohla projíždět auta mířící do různých závodů a železničních nádraží, byly nyní tiiché a prázdné až na občasné nákladák a pár skupinek kluků a holek, kteří si hráli na nárožích. V úzkých bočních uličkách se táhly řady malých domků, povětšinou prázdných, s děravými střechami a vybitými okny, tu a tam zaslepenými kartónem. Byl bych se otočil a šel zase zpátky, nebýt toho zvuku, co vycházel z pouti. Nešlo o popové písničky z tlampačů ani o hudbu ze starých parních varhan. Spíš o takové jemné cinkání, které se svým způsobem hodilo k onomu vlahému večeru a narůžovělému soumraku. Napřed jsem nedokázal určit, co je to za zvuk, ale vážně jsem neměl co dělat, a tak jsem procházel uličkami, až jsem objevil, o co šlo.

Ukázalo se, že místní pouť je docela malá. Bylo tu jen půl tuctu stánků, u kterých stálo pár dětí, co házely kruhy na cíl nebo střílely z atrap pušek, k tomu několik málo zastřešených budek a uprostřed docela maličký kolotoč. Právě od něj vycházelo to cinkání. A byl to opravdu roztomilý kolotoč. V jeho středu se tyčila figurína sněhové královny na jakoby zasněženém stupínku, obklopená různobarevnými sáňkami, které obíhaly dokola. V každých sáňkách bylo místo akorát pro dva a v horní části měly barevné světýlko. Uprostřed toho všeho stála moc pěkná blondatá slečna oblečená jako ženská verze

pierota. Tenkrát mi alespoň připadala krásná. Měla za úkol vybírat jízdné od lidí v saních, potíž byla ale v tom, že tu žádní nebyli. Ani jeden jediný. V celé pouti se nacházelo jen pár návštěvníků, a ta dívka proto nevyhnutelně spočinula zrakem na mně. Kdybych se měl jako jediný vozit na kolotoči, připadal bych si jako blázen, a tak jsem se raději vzdálil. Neodvažoval jsem se jí totiž zeptat, jestli by se svezla se mnou, a nejspíš to ani neměla dovoleno, ledaže by jí ten kolotoč patřil.

Pouť se rozkládala na plácku, který byl volný jednoduše proto, že domy, co tu předtím stály, byly buď zdemolovány, nebo se prostě samy od sebe rozpadly. Ze dvou stran ho obklopovaly vysoké zdi opuštěné továrny a země tu byla tak nerovná a hrbolatá, že to člověku připomínalo chůzi po kamelech na mořském pobřeží. Pouť rozhodně nevypadala, že je tu natrvalo. Působila dojmem „dnes tady a zítra kdovíkdě“. Ani bych se nedivil, kdyby ji tu postavili víceméně nahodile, bez vidiny nějakého zisku. Silně jsem pochyboval, že se majitelé vůbec někoho dovolili, zda ji sem mohou umístit. Živit se provozováním poutě určitě není žádný med. Při pohledu na tohle místo bylo jasné, proč podobné atrakce z velké části vymizely ve srovnání s dobou mojí babičky, která mi často vyprávěla o úžasných poutích a cirkusech jejího dětství. Zákazníci, jež jsem tady viděl, byli skoro bez výjimky jen samé děti, i když je fakt, že ty dnes mívají peněz dost. Přítomná mládež utrácela většinu svých prostředků u malého stánku, kde znuděná prodavačka nabízela zmrzlinu a jablka v karamelu. Pomyslel jsem si, že by bylo mnohem jednodušší a výnosnější omezit se na prodej občerstvení a zaměřit se na catering než se snažit nabízet zábavu lidem, kteří raději sedí doma. Nejspíš jsem onoho večera ale všechno viděl poněkud černě. Pouť sice vypadala pěkně a měla v sobě kouzlo starých časů, ale nedalo se říct, že by člověka zrovna rozveselila.

Dívka od kolotoče na mě hleděla s vyčítavým a nejspíš i trochu opovrhlivým výrazem. Evidentně byla upoutána ke své atrakci, od které se nemohla hnout. V tu chvíli jsem se mohl

prostě sbalit a vypadnout, zvláště když na mě coby na jediného dospělého v dohledu začínali pokřikovat prodavači z okolních stánků, ale pokračoval jsem dál a cestou jsem narazil na atrakci umístěnou víceméně na okraji poutě, kde vysoké zdi továrny tvořily ostřejší úhel. Jednalo se o čtverhranný stan z velmi špinavého červeno-bíle pruhovaného plátna, na jehož pomačkané vchodové klopě visela černá cedule s otlučenými okraji, na níž byl zlatavými písmeny vyveden nápis MEČE. Nic víc. Rychle se snášela noc, před stanem chybělo jakékoliv osvětlení a žádné světlo ani neprosvítalo zevnitř. Člověk mohl snadno nabýt dojmu, že jde o nějaký sklad.

Kdovíproč mě napadlo vytáhnout ruku z kapsy a dotknout se klop. Určitě bych se neodvážil ji odhrnout a nakouknout dovnitř, což nakonec ani nebylo potřeba, jelikož samotný dotyk stačil. Klopa se v tu ránu odhrnula a přede mnou se objevil mladík. Pohlédl na mě a kývl hlavou ke straně, jako by mě zval dál. Všiml jsem si, že uvnitř se koná nějaké představení. Neměl jsem náladu se ho účastnit, ale připadal bych si jako totální idiot, kdybych odtamtud utekl přes celou poutě, byť nebyla nijak velká.

„Dva šilasy,“ utrousil mladík, načež pustil špinavou klop stanů a nastavil podobně špinavou dlaň. Na sobě měl zelený svetr, zalátovaný, avšak i přesto děravý, špinavé šedivé kalhoty a ještě špinavější béžové kecky. Můj první dojem z onoho místa by se dal vyjádřit slovy „čirá špína“, a kdybych cítil možnost utéct, byl bych to udělal. Zbytek poutě rozhodně takto špinavě nepůsobil.

Utéct odtamtud nicméně nepřipadalo v úvahu. Uvnitř se nacházelo jen velmi málo lidí. Na hrbolaté podlaze, kterou tvořila ušlapaná hlína, z níž trčely cihly a rozbité sklo, stálo asi dvacet nebo třicet oprýskaných dřevěných židlí, které k sobě vzájemně nepasovaly a byly tak či onak rozbité či poškozené. V tomto hledišti sedělo porůznu sedm lidí. Víím, že jich bylo přesně sedm, protože jednak mi počítání jde a jednak to brzy mělo mít svůj význam. Já jsem byl osmý. Všichni tam přišli

evidentně sami a byli to bez výjimky muži: dospělí muži, žádné děti. Zdálo se, že jsem mezi nimi nejmladší, a to s velkým věkovým odstupem.

Ta šou představovala něco, co jsem od té doby nikdy nezažil. Ani jsem o něčem takovém nečetl. Ne přesně o tomhle.

V zadní části stanu se nacházelo jakési nízké pódium z tmavého, avšak zašedlého dřeva – nejspíš přiřazené přímo k venkovní zdi továrny. Stál na něm statný chlapík a drsným hlasem žvanil k obecenstvu. Měl husté žluté kudrny barvy levné limonády, které mu začínaly šedivět, a velký brunátný obličej se širokým nosem a velmi tmavě rudými rty. Oči i uši měl oproti tomu poměrně malé. U těch uší se navíc zdálo, že je nemá přesně proti sobě, jestli mi rozumíte. Nebyl na něj nijak zvlášť pěkný pohled. Měl jsem dojem, že je velice silný a že by se nejspíš dokázal poprat s námi všemi, co jsme byli ve stanu, a ani by se při tom nezapotil. Nedokázal jsem odhadnout, kolik je mu let – ani tehdy, ani pak později. (Ano, viděl jsem ho potom znovu, dokonce dvakrát.) Uměl jsem si představit, že mu táhne na padesát. Nepůsobil dojmem člověka, který se udržuje v kondici, nejspíš se prostě jen narodil s větší muskulaturou, než dostala do vínku většina lidí. Byl oblečený stejně jako mladík u vchodu, až na to, že svetr neměl zelený, ale tmavě modrý, jaký nosí námořníci. Možná to opravdu byl námořník, anebo jen chtěl, aby to tak vypadalo. Kromě onoho svetru měl na sobě stejné špinavé šedé kalhoty a kecky jako ten druhý muž. Člověk by si skoro myslel, že je to nějaký boxerský stan.

Jenže nebyl. Po chlapíkově levici (a přímo přede mnou, když jsem se posadil na okraj poslední řady) spočívala dívka na skládacím křesílku, které bylo stejně vybledlé a otlučené jako všechno ostatní ve stanu. Byla oblečená jako kabaretní tanečnice – přiléhavý lesklý korzet s hlubokým výstřihem, černé síťované punčochy a ony lesklé černé lodičky s nemožně vysokými podpatky, které spouště mužů připadají tak při-
tažlivé. Celkový dojem však i přesto nebyl nijak zvlášť sexy.

Stejně jako všechno okolo, i jednotlivé části jejího kostýmu už měly lepší časy za sebou a dívka sama působila spíš nemocně než vyzývavě. Za jiných okolností mohla být docela hezká, ale tvář měla naličenou zeleným pudrem, ať už si ho vybrala sama, nebo jí ho někdo doporučil, a vlasy, které měla sepnuté do pevného drdolu, jaký mívají baletky, nebyly ani tak hnědé jako spíš bezbarvé. Navíc na té židli spíš ležela, než seděla, jako by se jí udělalo slabo nebo jako by na ni něco lezlo. Rozhodně nedělala nic, čím by ty chlapy mohla nějak rozparádit. Ne že bych měl zájem, aby mě někdo rozparádil. Alespoň zpočátku jsem si to nemyslel.

Kousek stranou před tou dívkou leželo na hromádce větší množství mečů. Spočívaly křížem krážem jeden přes druhý jako smažené hranolky na nízkém čtvercovém černém stolku, takovém, co se vyrábějí v Sedgeley nebo ve Wednesfieldu a pak se prodávají jako japonské, i když tento exemplář byl docela obyčejný a nezdobený, zato však silně oprýskaný. Muselo jich tam ležet takových třicet nebo čtyřicet a byly seskládané tak, že jílce ležely v rozích šikmo nad sebou. Později mě napadlo, že možná na každé místo v hledišti připadal jeden meč pro případ, že by někdy bylo ve stanu plno.

Kdybych si předtím venku nevšiml té cedule, možná bych si ani neuvědomil, že se jedná o meče, minimálně ne hned. Nebylo na nich nic blýskavého ani okrasného. Čepele měly zašedlé a rukojeti z jakéhosi černého materiálu, možná dokonce z plastu. Vypadaly jako produkty sériové výroby, které sjely z pásu, a nedokázal jsem si představit, kde by se daly sehnat. Nejednalo se o šermířské kordy, ale o něco mnohem bytelnějšího, a poptávka po skutečných mečích se dnes týká hlavně ceremoniálních účelů, a i ta stále klesá. Možná ty meče pocházely od dodavatelů pro jeviště, i když o tom taky pochybuju. Každopádně šlo o velmi ošuntělé meče, které by žádnému pluku čest nedělaly.

Nevím, jak dlouho už představení běželo ve chvíli, kdy jsem dorazil, ani jestli muž v námořnickém svetru nabídl publiku

k těm zbraním nějaké vysvětlení. Téměř vzápětí po svém příchodu jsem slyšel, jak říká: „A nyní, pánové, kdo z vás půjde jako první?“

Nikdo neodpověděl, nikdo se ani nepohnul. Samozřejmě. Tak je to vždycky.

„Ale no tak,“ zabručel nepříliš zdvořile námořník. Měl jsem pocit, jako by si už natolik zvykl na tupost publika, že ztratil chuť se lidem jakkoliv podbízet. Nepřipadal mi jako muž mnoha slov, i když to vypadalo, že řečnění je jeho práce. Měl silný přízvuk, který jsem považoval za africký, i když je fakt, že jsem si v té době nemohl být něčím takovým jistý, tím spíš, že sám jsem Londýňan.

Nic se nedělo.

„Za co si myslíte, že jste utratili svoje peníze?“ vykřikl námořník, dle mého spíš trucovitě než sarkasticky.

„To nám řekni ty,“ odpověděl jeden z mužů v publiku. Shodou okolností to byl ten, který ke mně seděl nejbližší, i když o pár řad přede mnou.

Nebylo to od něj zrovna chytré a námořník to ihned obrátil proti němu.

„Vy,“ vykřikl a na muže, který si ho dobíral, namířil tlustý rudý ukazováček. „Pojďte sem nahoru, ať konečně nějak začneme.“

Muž se však nehnul z místa. Padl na mě strach, jelikož jsem k němu seděl nejbližší. Možná si jako dalšího vybere mě a já ani nevím, co se ode mě očekává.

Vše se vyřešilo, když se přihlásil jeden dobrovolník. Na opačném konci stanu kdosi vstal a řekl: „Já půjdu.“

Jediným zdrojem světla ve stanu byla kerosinová lampa, která syčela (dle mého názoru nepříliš bezpečně) zavěšená v místě, kde se na stropě křížila konstrukce stanu, takže uvnitř nebylo příliš dobře vidět, nicméně onen dobrovolník vypadal docela tuctově.

„No konečně!“ zvolal námořník stále ještě nerudným tónem. „Tak pojďte sem.“

Muž klopytal přes nerovnou zem, vystoupil na moji stranu pódia a postavil se přímo před tu dívku. Zdálo se, že ta se ani nepohnula. Hlavu měla zakloněnou tak hluboce, že jsem jí na tu vzdálenost ani neviděl do očí. Nedokázal jsem ani poznat, jestli je má otevřené, nebo zavřené.

„Vezměte si meč,“ přikázal muži námořník.

Dobrovolník poněkud nesměle uchopil jednu ze zbraní. Zdálo se, že nic podobného dosud v ruce nedržel, což ovšem platilo i pro mě. Stál tam s mečem v ruce a vypadal jako naprostý idiot. Ve světle lampy působila jeho pleť šedivě, byl velmi hubený a značně plešatěl.

Námořník ho tam nechal docela dlouho čekat, ať už z čiré zlomyslnosti, nebo snad z rozmrzelosti, že si musí takto vydělávat na živobytí. Připadalo mi, že atmosféra ve stanu je plná napětí a nelibosti, ale ostatní muži v publiku se dál povalovali na tvrdých židlích a tvářili se znuděně.

Hodnou chvíli nato se námořník, který stál čelem k publiku a na dobrovolníka mluvil jen koutkem úst, napůl otočil k muži a s pohledem stále ještě upřeným do hlediště na něj zabručel: „Tak na co ještě čekáte? Na řadě jsou i další, i když je fakt, že moc jich není.“

V tu chvíli jeden muž z publika hvízdal. „Kde to vázne?“ Měl jsem dojem, že se obořil na toho námořníka či řečníka, nebo jak bych ho měl nazvat, spíš než na onoho dobrovolníka.

„Tak dělejte!“ křikl na muže s mečem námořník tónem, který připomínal vojenského trenéra. „Bodněte ji!“

A pak se ta zcela nepochopitelná věc stala.

Dobrovolník se chvíli nejistě ošíval a pak vbodl meč dívce do těla. Jelikož stál přímo mezi mnou a tou nebohou dívkou, neviděl jsem, kam přesně ho zabodl, ale všiml jsem si, jak ho namířil přímo před sebe a délka jeho následného pohybu odpovídala délce čepele, takže ho nejspíš zanořil až po rukojeť. Stran jakýchkoliv pochybností byl ovšem zvuk, který se ozval, když meč pronikal do těla. Zajímavé bylo, že jsme natolik zvyklí přinejmenším na představu lidí probodávaných mečem, že

i když jsem samozřejmě nikdy předtím nic takového neviděl, vůbec jsem nepochyboval o tom, co ten muž provedl. Očekával jsem, že uslyším jen tiché tření čepele pronikající masem. Ale bylo to docela zřetelné i přes syčení lampy. A šlo o docela dlouhý zvuk. A strašlivý. Cítil jsem, jak se ostatní muži v publiku okamžitě probrali. Pořád ještě jsem neviděl takřka nic z toho, co se skutečně odehrálo.

„Vytáhněte to ven,“ nakázal mu námořník ledabylým tónem, ale zároveň tak, jako by mluvil s blbcem. Pořád ještě stál k dobrovolníkovi víceméně bokem a hleděl přímo před sebe do publika. Nedíval se na nikoho konkrétního, jen tam tak stál a vykonával známou rutinu.

Dobrovolník vytáhl meč a já jsem při tom opět zaslechl onen nezaměnitelný zvuk. Pak zůstal stát čelem k dívce a meč opřel špičkou o zem. Neviděl jsem na něm žádnou krev. Samozřejmě jsem si hned pomyslel, že jsem byl celou dobu úplně mimo a nechal se oklamat jako malé dítě. Evidentně se jednalo o nějaký kouzelnický trik.

„Jestli chcete, můžete ji políbit,“ dodal námořník. „Je to v ceně vstupného.“

A ten muž, ačkoliv jsem viděl pouze jeho záda, to učinil. Meč upustil na zem a sklonil se k dívce. Jelikož tentokrát jsem neslyšel vůbec nic, podle všeho to byl dlouhý a procítěný polibek, žádná mlaskavá pusa, jakou si lidé dávají na ulici.

Námořník poskytl muži tolik času, kolik si jen bude přát, a z nějakého důvodu se to obešlo zcela bez hvízdání či přisprostlých průpovědek ze strany publika. Nakonec se dobrovolník opět napřímil.

„Položte meč laskavě nazpět,“ požádal ho námořník s předstíranou zdvořilostí, v níž byla notná dávka sarkasmu.

Muž opatrně uložil zbraň zpátky na hromádku k ostatním a trochu se s tím potrápil, když se ho snažil umístit přesně tak, jak ležel původně.

V tu chvíli jsem měl opět nerušený výhled na dívku. Seděla vzpřímeně a ruce si tiskla k levé části hrudníku, nejspíš tam,

kde ji zasáhl meč. Nikde však nebyla ani stopa po krvi, i když nutno přiznat, že osvětlení bylo mizerné. A nejpodivnější na tom mi přišlo, že teď vypadala nejenom šťastně, s očima doširoka otevřenými a lehkým úsměvem na rtech, ale navzdory zelenému pudru byla i krásná, což mi tak předtím vůbec ne připadalo.

Dobrovolník prošel mezi mnou a dívkou, aby se následně usadil na své místo. I když byl stan téměř prázdný, s náboženskou pedanterií si sedl znovu na tu samou židli. Prohlédl jsem si ho o něco lépe. Pořád se tvářil stejně jako všichni ostatní.

„Další,“ řekl námořník, opět jako když seržant odpočítává vojíny.

Tentokrát šlo váhání stranou. Tři muži okamžitě vyskočili na nohy a námořník se musel rozhodnout, kterého z nich vybere.

„Tak třeba vy,“ řekl a namířil prstem kamsi doprostřed stanu.

Vybraný muž byl starší, plešatý, obtloustlý, důstojně vyhlížející chlapík v tmavém obleku. Vypadal jako vysloužilý předák od železnice nebo snad revizní inspektor přes elektřinu. Lehce napadal na nohu, nejspíš v důsledku pracovního úrazu.

Celé číslo proběhlo velmi podobně jako to předchozí, jen s tím, že druhý muž byl pohotovější a nepotřeboval tolik pobídek, což se týkalo i polibku. Ten jeho byl stejně pomalý a ti chý jako v případě jeho předchůdce a působil jako otcovské políbení. Když se vzdálil, viděl jsem, jak si dívka drží obě ruce uprostřed břicha. Při pohledu na ni mě zamrazilo.

Potom šel na řadu třetí muž. Když se posléze vracel na své místo, dívka se držela za krk.

Čtvrtý muž byl na první pohled drsňák s plátěnou čepicí (kterou si nesundal, ani když šel na pódium) a sportovní bundou, jež byla špinavá a ošuntělá stejně jako celý stan. Podle všeho zabodl meč dívce do levého stehna, přímo skrz síťovanou punčochu. Když sestupoval z pódia, dívka se držela za nohu, ale ve tváři měla natolik vděčný výraz, jako by jí ten muž prokázal kdovíjakou laskavost. A stále nikde ani kapka krve.

Váhal jsem, jestli chci vidět víc detailů, nebo radši ne. Jakožto nezkušený mladíček jsem byl tím vším silně zaskočený a bylo pro mě těžké se rozhodnout.

Nakonec jsem se ani rozhodovat nemusel, protože jsem se stejně neodvažoval přesednout si na místo s lepším výhledem. Měl jsem strach, že bych tím na sebe nejspíš upoutal pozornost a stal bych se dalším, koho by námořník povolal do akce. Jedno jsem však věděl jistě: ať už se na tom pódiu děje cokoliv, já to rozhodně dělat nebudu. Možná šlo o pouhé triky, možná o něco jiného, o čem jsem nic nevěděl, ale nehodlal jsem se toho účastnit. Zároveň mi pochopitelně bylo jasné, že pokud tam zůstanu, dřív nebo později přijde řada i na mě.

Pátý povolaný muž jsem však nebyl já, ale někdo jiný – vysoký, štíhlý a úplně černý černoch. Předtím jsem si ho nijak zvlášť nevšiml. Navzdory své útlé postavě vrazil do dívky meč vší silou, jakou byste od černocha očekávali, načež ho odhodil na plochu pódia, až to zařinčelo, což nikdo jiný před ním neudělal, a než dívku políbil, popadl ji a prudce ji postavil na nohy. Když od ní poodstoupil, nohou zavadil o meč. Na vteřinu se zarazil, upřeně pohlédl na dívku a pak meč zvedl a opatrně ho položil zpátky na hromadu.

Dívka zůstala stát a mně připadalo, že ji ten muž chce políbit ještě jednou. Nakonec to však neudělal a tiše se vrátil na své místo. Zdálo se, že tam existují určitá pravidla, která jsou všem ostatním známá. Muži ve stanu se chovali, jako by na tuhle šou chodili docela často, pokud to tedy *byla* šou.

Dívka znovu klesla do svého zchátralého plátěného křesla a upřela pohled na mě. Nedokázal jsem říct, jakou barvu mají její oči, ale faktem je, že mi převrátily srdce naruby. Byl jsem nezkušený prostáček, nic podobného jsem do té doby nezažil a ani ten neuvěřitelný zelený pudr na tom nemohl nic změnit. Nic z toho, co se ve stanu do té chvíle stalo, na tom nemohlo nic změnit. Zatoužil jsem po té dívce víc, než jsem kdy toužil po čemkoliv jiném. A nemyslím tím, že jsem chtěl pouze její tělo. To v životě přichází až později. Chtěl jsem ji i milovat

a muchlat ji v náručí a všechny ty ostatní lepší věci, po kterých člověk touží do té doby, než pozná, že ať je chce sebevíc, stejně je nedostane.

Na svou obhajobu však musím říct, že jsem neměl chuť zaujmout místo ve frontě na ni.

To bylo asi to poslední, co bych si přál. Zanedlouho ale nastala chvíle, kdy hrozila šance jedna ku třem, že budu dalším, koho námořník vyzve. Zhluboka jsem se nadechl, vstal jsem a nenápadně vyklouzl ze stanu. Nepředstírám, že to bylo něco těžkého. Jak už jsem řekl, seděl jsem v poslední řadě a nikdo se mě nesnažil zastavit. Mladík u vchodu mi věnoval jen tupý pohled. Nepochybně byl zvyklý, že občas někdo odejde dřív. V duchu jsem viděl, jak se mě ten ranař na pódiu chystá pozvat na scénu právě ve chvíli, kdy jsem vstal, ale věděl jsem, že se mi to nejspíš jen zdálo. Nemyslím, že v ten okamžik něco řekl, a ani ostatní na můj odchod nijak nezareagovali. Většina chlapů v podobných šou má tendenci chovat se, jako by byli neviditelní. Nakonec jsem se trochu zamotal do umaštěné klopky stanu a ten kluk v zeleňm svetru mi nijak nepomohl se z ní dostat, ale tím to taky skončilo. Přeběhl jsem přes pouť, která byla pořád víceméně opuštěná. Kolotoč stále ještě cinkal, sice zbytečně, ale zato velmi pěkně. Vrátil jsem se do svého hnusného pokoje a zamkl se tam.

V ubytovně byl co chvíli slyšet obvyklý rámus a zmatek, který přetrvával i dlouho po setmění. Vím to, protože jsem nemohl usnout. Tu noc bych nemohl spát, ani kdybych ležel v hotelu Hilton v posteli povlečené damaškem. Dívka sedící na pódiu ve mně zanechala nerasmazatelný dojem – její nazelenalá tvář a vůbec všechno dohromady: ona sama a samozřejmě i ta šou. Můžu, myslím, popravdě říct, že to, co jsem tu noc zažil, kompletně změnilo můj pohled na život a nemělo to nic společného s hádkami, které zaznívaly z vedlejších pokojů, ani s hulákáním a lomozem na schodišti ani s neustálým škubáním za splachovadlo, jež muselo být snad nejhlučnější

v celé střední Anglii, zvláště když na každé spláchnutí bylo potřeba šest, sedm nebo i více zatahnutí. Oné noci jsem si vážně uvědomil, že většinou vůbec netušíme, co vlastně chceme, nebo na to zkrátka zapomínáme. A co je ještě důležitější – to, co opravdu chceme, se do života jako takového prostě nehodí, nebo jen velmi zřídka. Většina lidí se učí věci chápat dost pomalu a celkově vzato nic nepochopí. Mně připadalo, že jsem všechno pochopil v jediném okamžiku.

Nebo možná ne tak docela, protože toho bylo ještě hodně přede mnou.

Druhý den ráno jsem musel vyřídít nějaké schůzky, ale mnohem dřív, než nastal čas pro první z nich, jsem se nenápadně vkradl zpátky na tu malou omšelou pouť. Dokonce jsem vynechal i snídani, i když ta bývala v každé speciální ubytovně strýce Eliáše stejně vždycky mizerná, ale bez ohledu na to se na ni pokaždé scházelo překvapivé množství hostů. Člověk se vždy divil, kde se všichni ti lidé celou noc schovávají. Nevím, co jsem čekal, že na té pouti najdu. Napadlo mě, že tam možná nenajdu ani tu pouť samotnou.

Ale pořád tam stála. Za denního světla vypadala oproti předešlé noci menší, smutnější a ještě beznadějnější, pokud jde o potenciál vydělat nějaké peníze. Bylo nádherné počasí, a jelikož se v nejbližším okolí vyskytovala spousta neobydlených domů, o prázdných továrnách ani nemluvě, na ulicích se potulovalo jen velmi málo lidí. Samotná pouť zela prázdností, což mě doslova zaskočilo. Čekal jsem, že tu uvidím nějaké cikány, ale neuvědomil jsem si, že na tom plácku není místo, kde by mohli přespávat. Lidé, kteří u poutě pracovali, museli chodit spát někam jinam, stejně jako všichni ostatní. Pozemek byl obehnan plotem z drátěného pletiva, který tu nechal jeho majitel postavit, aby se tu neshromažďovali tuláci a fetišti, ale byl už starý a chatrný, jak se taky dalo čekat. Poté, co jsem se rozhlédl, bez potíží jsem skrz něj prolezl dírou, kterou si tu kluci z okolí vytvořili jen tak pro zábavu, jelikož neměli nic lepšího na práci. Přešel jsem napříč

pláckem ke špinavému stanu v protějším rohu a pokusil se nadzvednout klop.

Ukázalo se, že je na několika místech svázaná, a to evidentně zevnitř. Nechápal jsem, jak se osoba, která to učinila, mohla pak ze stanu dostat, ale patřilo to do kategorie triků, které by člověk od komediantů očekával. Dovnitř každopádně nebylo možné nahlédnout, aniž bych použil kapesní nožík, což jsem vnímal jako značně riskantní počín, a zatímco jsem tam postával, těsně za mnou se ozval něčí hlas.

„Co tu pohledáváte?“

Za mými zády stál stařík velice malé postavy. Vůbec jsem ho neslyšel přicházet, ačkoliv zem všude okolo byla dosti hrbolatá. Výškou jen o málo převyšoval trpaslíka, pleť měl hnědou jako kaštan, nebo skoro jako kaštan, a na hlavě ani vlas.

„Říkám si, co je asi uvnitř,“ odpověděl jsem rozpačitě.

„Obrovská krajta, dva kilometry dlouhá, která nevydělá ani tolik, co nás stojí,“ odpověděl mužíček.

„Jak to?“ zeptal jsem se. „Lidi to nezajímá?“

„Je to staromódní,“ řekl mužík. „Staromódní a zastaralý. Ženským se to nelíbí – nemají rády velký hady. Jenže ženský mají v dnešní době peníze a moc a taky slávu,“ dodal a pak změnil tón. „Tady je vstup zakázán.“

„Promiňte,“ řekl jsem. „Dneska ráno je ale tak krásně, že jsem se prostě neudržel.“

„Dělám tu hlídače,“ vysvětloval stařík. „Dřív jsem taky choval hady. Ale jen ty menší. Měl jsem jich desítky a desítky. Lezli po mně všichni najednou, jeden jedovatější než druhý. Mihotavý oči, třpytivý šupiny, mrskavý jazyky: hned dovnitř do tlamy, pak zpátky, pak zase dovnitř, pak zpátky. Nakonec to už nešlo. Všechno má svůj čas a nic netrvá věčně. Ale dělá mi dobře, když jsem aspoň u toho. Takže teď tu dělám hlídače. Dokud tu ta práce je. Dokud tu tohle celý ještě je. No tak si běžte po svých. Jen běžte.“

Neměl jsem se k odchodu.

„Ten velký had, o kterém jste mluvil,“ řekl jsem, „ta krajta...“

„Už vám k tomu nemám co říct. Zvlášť ne takovým, jako jste vy. Tak už odsud vypadněte a fofrem! Nebo zavolám strážníka. On a já jsme jedna ruka. Dávám si záležet, aby nás vedl v přízni. Možná jste ještě neslyšel, že nedovolený vstup na cizí pozemek je porušení zákona. Zůstaňte tady a budete toho do konce života litovat.“

Ten človíček se do mě rozhněvaně pustil, přestože vrchol jeho lysé hnědé lebky (která mimochodem nebyla lesklá, ale matná a skvrnitá, jako by trpěl nějakými zdravotními problémy) mi sahal sotva do pasu. Choval se jako blázen.

Usoudil jsem, že nejmoudřejší bude odejít, což jsem také učinil. Ani jsem se ho nezeptal, v kolik hodin večer začíná představení, nebo jestli vůbec nějaké bude. Sám jsem vlastně ani neměl jasno v tom, jestli tam chci jít, i kdyby se tu něco mělo odehrávat, což nejspíš mělo.

Vyrazil jsem na pracovní schůzky. Ačkoliv jsem celou noc nespál a od předešlého večera, kdy jsem si zašel na čaj a svačinku, jsem nic nejedl, v důsledku čehož se mi hlava točila jako větrná korouhvička, nemám zpětně pocit, že bych svou práci zvládal hůř než obvykle. V danou chvíli mi to tak možná připadalo, ale s odstupem času si to nemyslím. Od té doby jsem si na základě nejedné zkušenosti uvědomil, že osobní potíže většinu lidí jen málokdy ovlivňují při komunikaci s druhými, a pokud jde o jídlo a spánek, na těch už nezáleží vůbec, samozřejmě za předpokladu, že to netrvá týdny či měsíce.

Pokračoval jsem v práci víceméně obvyklým způsobem (i když v mém případě nebyl ten obvyklý způsob ani v mé vrcholné formě nic moc) a celý den jsem přemýšlel o tom, co se mi v noci stalo, až nadešel čas večere. Měl jsem v úmyslu najíst se v oné kavárně, kam jsem zašel večer předtím, ale ocitl jsem se v jiné části města, kde jsem to pochopitelně vůbec neznal, a jelikož mi bylo hladem a nevyspáním celkem slabo, zapadl jsem do prvního podniku, na který jsem narazil.

A tam, přímo uprostřed restaurace, věřte tomu nebo ne, seděla u stolu s umakartovou deskou ta dívka se zeleným pudrem

a vedle ní onen námořník či šoumen, který v tu chvíli ještě silněji připomínal vyčerpaného boxera.

Vážně jsem nečekal, že ji ještě někdy uvidím. Měl jsem za to, že takové věci se prostě nestávají. Nanejvýš kdybych zašel znovu na to podivné představení, ale myslím, že bych to neudělal, když jsem už věděl, co to obnáší.

Dívka si pochopitelně dávno odlíčila ten zelený pudr a měla na sobě černý kabát, sukni a bílou halenku, což na ní působilo poněkud staře, a pod tím ty samé síťované punčochy, které měla ve stanu. Muž byl oblečený naprosto stejně jako předěšlého večera, jen na nohou měl místo špinavých plátěnek těžké kožené boty, zabláčené, jako by s nimi chodil po poli.

Přestože byl čas večere, podnik zel prázdnotou s tuctem neobsazených stolů a pouhými dvěma hosty sedícími uprostřed. Při tom pohledu se mi náhle udělalo slabo.

Na mdloby jsem však neměl čas – muž v námořnickém svetrku mě okamžitě poznal. Vstal a pokynul mi silnou paží. „Pojďte si k nám přisednout.“ Dívka se také postavila.

Neměl jsem jinou možnost než jeho nabídku přijmout.

Dokonce mi odsunul židli (každá židle v restauraci byla natřená jinou zářivou barvou a všechny měly nové koženkové potahy) a společně s dívkou oba počkali, až si sednu.

„Škoda, že jste včera přišel o konec představení,“ řekl muž.

„Musel jsem se vrátit do ubytovny,“ napadla mě rychlá výmluva. „Nejsem zdejší,“ dodal jsem.

„To máte asi těžké, když nejste zdejší,“ poznamenal muž. „Co si dáte?“

Mluvil, jako bychom seděli v baru, ale bylo jasné, že v žádném baru nejsme, a tak jsem zaváhal.

„Čaj, nebo kávu?“

„Čaj, prosím,“ odpověděl jsem.

„Ještě jeden čaj, Berto!“ křikl muž. Všiml jsem si, že oba pijí kávu, ale nelákala mě o nic víc než obvykle.

„Dám si i něco k jídlu,“ řekl jsem, když mi servírka přinesla čaj. „A díky,“ dodal jsem směrem k muži.

„Sendviče se šunkou, hovězím nebo lančmítem. Masové koláče. Párek v rohlíku,“ vyjmenovala nabídku servírka. Na levém dolním víčku měla dost ošklivé ječné zrnko.

„Dal bych si ten koláč,“ odpověděl jsem a ona mi ho vzápětí přinesla spolu se salátem jako přílohou a lahvičkou omáčky. Chtěl jsem sice něco teplého, ale co se dalo dělat.

„Přijďte dneska znovu,“ řekl muž.

„Nevím, jestli mi to vyjde.“

Ruce se mi tráslly tak, že jsem měl problém udržet šálek, a vůbec jsem si neuměl představit, jak si poradím s vychladlým koláčem.

„Pokud byste chtěl, máte vstupné zdarma. Včera jste se ani nedostal na řadu.“

Dívka, která právě dohovořila s číšnicí, se na mě usmála, velmi mile a důvěrně, jako by mezi námi bylo nějaké tajemství. Bílou halenku měla dost hluboce rozepnutou, takže jsem viděl víc, než by se slušelo, i když dnes se všechno bere docela jinak než dřív.

I bez zeleného pudru působila velmi bledě a její tělo se zdálo být ještě bělejší než její obličej, skoro tak bílé jako její blůza. Také jsem konečně viděl barvu jejích očí. Byly zelené. Nějak jsem to celou dobu tušil.

„Každopádně,“ pokračoval muž, „vzhledem k tomu, kolik lidí k nám chodí, je to stejně jedno.“

Dívka se na něj podívala, jako by ji překvapilo, že prozradil něco tajného, načež se znovu podívala na mě a řekla: „Určitě přijďte.“ Pronesla to tím nejpřátelštějším, nejsrdečnějším tónem, jako by jí na tom opravdu záleželo. Navíc se zdálo, že má nějaký cizí přízvuk, čímž mě zaujala ještě víc, pokud to bylo vůbec možné. Malinko si usrkla kávy.

„Jde o to, že možná budu mít jisté jednání, které se nedá jen tak zrušit. Takže zatím nevím.“

„Rozhodně nechceme, abyste kvůli nám rušil nějaké jednání,“ řekla s cizím přízvukem dívka, ale znělo to, jako by si myslela pravý opak.

Odhodlal jsem se být trochu upřímnější. „Možná bych se z toho mohl nějak vyvlíknout,“ připustil jsem, „ale pravdou je, pokud se neurazíte, že včera večer se mi někteří muži z publika moc nezamlouvali.“

„To docela chápu,“ utrousil suše muž. Jak si asi umíte představit, docela se mi při tom ulevilo. „Co byste řekl na soukromé představení? Jen pro vás.“ Mluvil klidným, tichým hlasem, jako by šlo o tu nejpřirozenější věc na světě nebo jako kdybych byl samotný Charles Clore.

Svým návrhem mě zaskočil natolik, že jsem zvládl jen vyhrknout: „Cože? Že bych byl v tom stanu jen já?“

„Myslel jsem u vás,“ odvětil muž, stále naprosto nenuceným tónem a hlučně si při tom lokl z růžového keramického hrnku. Ve chvíli, kdy mluvil, po mně dívka střelila rychlým a pro mě zcela zničujícím pohledem. Cítil jsem se přesně tak, jako by vnitřek mého těla rozpustila na pouhou vodu. Absurdní na tom bylo, že právě v ten okamžik dorazil ten můj pitomý koláč s trochou hlávkového salátu a omáčkou. Byl jsem blázen, že jsem si objednal něco k jídlu, i když jsem to teoreticky vzato potřeboval.

„S meči nebo bez,“ pokračoval muž a zapálil si lacině vyhlížejší cigaretu. „Madona je vycvičená k tomu, aby udělala cokoli, co si přejete. Cokoli vás napadne.“ Dívka se zahleděla do svého šálku.

Odvážil jsem se obrátit přímo na ni. „Vážně se jmenujete Madona? To je pěkné.“

„Ne,“ odpověděla poměrně tiše. „Je to moje pracovní jméno.“ Na okamžik se na mě otočila a naše oči se znovu setkaly.

„Není na tom nic špatného. Nejsme katolíci,“ vysvětloval muž, „i když Madona dřív byla.“

„Líbí se mi to,“ řekl jsem. Uvažoval jsem, co si počnu s tím koláčem. Nebyl jsem vůbec schopný jíst.

„Soukromé představení by samozřejmě stálo víc než dva šilinky,“ dodal muž. „Ale bylo by to jen pro vás a za těchto podmínek Madona udělá cokoli, na co máte chuť.“ Všiml jsem si,

že mluví stejně jako předtím ve stanu – nedíval se na mě ani na nikoho jiného, ale přímo před sebe někam do dále, a hovořil tónem, jako by opakoval slova, která pronáší znovu a znovu a která ho už nebaví, ale musí je říkat stále dokola.

Nadechl jsem se, abych namítl, že nemám peníze, což byla víceméně pravda, ale nakonec jsem to neudělal.

„A kdy by to bylo?“ zeptal jsem se.

„Dnes, jestli chcete,“ odpověděl. „Hned po skončení našeho pravidelného představení, což nebude až tak pozdě, protože v těchto dnech nepořádáme předpůlnoční šou, která obvykle začíná v deset nebo jedenáct hodin. Madona by u vás mohla být klidně už ve tři čtvrtě na deset. A nemusí od vás ani spěchat, dneska se nekoná ani žádné noční matiné. Měla by čas ukázat vám spoustu svých novinek, kdybyste je chtěl vidět. Položky z jejího repertoáru, jak jim říkáme. Mimochoodem, máte pro tento účel vhodný pokoj? Madona není nijak náročná, stačí jen místnost se zámkem na dveřích, aby se k vám nedostali neplatící zákazníci, a místo, kde si pak může umýt ruce.“

„Ano,“ odpověděl jsem. „Pokoj, kde bydlím, by měl docela vyhovovat, i když bych si přál, aby tam bylo víc světla a taky větší klid.“

Madona na mě vrhla další ze svých nepopsatelně sladkých pohledů. „Mně to nevadí,“ špitla.

Z papíru, který jsem našel na židli, jsem odtrhl růžek a napsal na něj svou adresu.

„Dohodneme se na deseti librách?“ zeptal se muž a obrátil na mě své malé oči. „Obvykle žádám dvacet a někdy i padesát, ale tohle je Wolverhampton, ne Costa Brava, a vy jste distinguovaný člověk.“

„Z čeho tak usuzujete?“ zeptal jsem se, hlavně abych získal čas vymyslet, jak to zařídím s penězi.

„Poznal jsem to hned podle toho, kam jste si včera sedl. Skoro na každém představení si na to místo někdo sedne. Je to speciální místo pro distinguované lidi. Už jsem se naučil, že